

Al drie decennia hetzelfde mengsel

Dertig jaar bestaat het graszaadmengsel Havera inmiddels en nog altijd is de mengverhouding exact hetzelfde: 70 procent tetra- en 30 procent diploïde grasrassen. Gebruikers van het eerste uur Gerard en Lars Buiks delen hun ervaringen.

Twee jaar achter elkaar een Elfstedentocht, het gebeurde in de strenge winters van 1985 en 1986. De winterkou zorgde voor vermaak, maar ook voor een kaalslag in het grasland. Het werd de directe aanleiding voor de geboorte van het nieuwe grasmengsel Havera, dat dit jaar zijn dertigjarig bestaan beleeft. 'In de jaren tachtig was het Van der Have, dat later opging in Limagrain Nederland, dat verbeterde tetraploïde grasrassen op de markt had geïntroduceerd. Dit gras groeide sneller, was smakelijker en had een hogere kroonroestresistentie dan diploïde grasrassen', vertelt Jos Groot Koerkamp, commercieel manager melkveehouderij bij Limagrain. 'Tetra's waren ontstaan doordat via een veredelingsstechniek het aantal chromosomen was verdubbeld. Veel veehouders merkten in de eerste jaren dat ze van de tetraploïde grasrassen goed molken. Tot de strenge winters kwamen en een groot gedeelte van de tetra's uitvroor.'

Persistentie nodig voor zand

Met de kennis van de voor- en nadelen van tetraploïde rassen ontwikkelde Van der Have in de jaren die volgden als eerste een mengsel met zowel di- als tetraploïde grasrassen. Onder de naam Havera werd voor een samenstelling van 30 procent diploïde en 70 procent tetraploïde rassen gekozen. 'Dat blijkt nog altijd de beste verhouding en is daarom in dertig jaar tijd nooit gewijzigd. Alleen de grasrassen zijn natuurlijk door de tijd heen veranderd', vertelt Groot Koerkamp. 'Maar nog altijd zitten onze nieuwste en beste rassen van de rassenlijst in Havera.' Het mengsel is dertig jaar later verkrijgbaar in zeven verschillende varianten, waaronder aanvullingen met timothee of klaver. 'Toch zeker 500.000 hectare moet

er inmiddels mee zijn ingezaaid en doorgezaaid', schat Groot Koerkamp.

De Brabantse melkveehouders Gerard en Lars Buiks uit Rucphen zijn gebruikers van het eerste uur van Havera-grasmengsels. 'We kwamen via Handelsonderneming Klep uit Etten-Leur met het mengsel in aanraking en het beviel ons direct prima. We moeten hier op de lichte zandgrond echt voor een mengsel gaan met een goede persistentie. Ook de opbrengst en vooral de voederwaarden waren goed. Dat paste bij ons maisrijke rantsoen', deelt Gerard Buiks (55) de ervaringen uit het verleden.

Voederwaarde en smakelijkheid

Inmiddels heeft hij het dagelijkse management overgedragen aan zoon Lars Buiks (27). 'De laatste jaren zijn we meer gras gaan voeren vanwege de derogatie waar we het ene jaar wel en het andere jaar niet aan meedoen', vertelt Lars. 'Door meer gras te telen kunnen we nu ook meer mest op het eigen bedrijf kwijt en meer eiwit van eigen land halen. Al jaren gebruiken we nu Havera 4, dat bestaat uit diploïde en tetraploïde Engels raaigras, aangevuld met timothee. Op de buitenstukken mengen we nog rode klaver bij.'

Het huidige rantsoen voor de melkkoeien bestaat uit 40 procent gras en 60 procent mais. 'Gras heeft echt een grotere rol gekregen binnen het rantsoen en binnen het bedrijf. Het bespaart ons veel dure eiwitaankoop. Door mais te kiezen met een hoge verteerbaarheid en kwaliteitsgras dat we om de vier weken maaien, realiseren we een rollend jaargemiddelde van 10.600 kg melk met 4,50% vet en 3,57% eiwit. De voederwaarde en de smakelijkheid van het grassenbestand helpen daarbij, zeker nu we ook deelweidegang toepassen.'

Breeding your profit

Het graszaadmengsel Havera zag exact dertig jaar geleden het levenslicht en nog altijd is de mengverhouding hetzelfde. Samen met Limagrain gaat VeeteeltGRAS op bezoek bij een gebruiker van het eerste uur.

Lars Buiks in een van zijn weiden met een Havera-mengsel

